

DRUŽBOSLOVJE

❖ Je nizka rodnost res problem?

Izr. prof. dr. Jože Sambt

Katera raven rodnosti zagotavlja na dolgi rok maksimalno blaginjo, opredeljeno kot maksimalno potrošnjo na prebivalca? To je v vsaki državi odvisno od tega, koliko ljudje v posamezni starosti trošijo, prejemajo dohodka iz dela ter posledično javnih in privatnih transferjev med posameznimi starostnimi skupinami. V Sloveniji bi tako bila optimalna rodnost okrog 1,8 otroka na žensko. Tudi v večini drugih držav izmed 40 analiziranih je optimum nekoliko pod mejo za obnavljanje prebivalstva na dolgi rok, to je 2,1 otroka na žensko.

❖ Kritične perspektive v proučevanju sreče: rojstvo moderne sreče

Doc. dr. Luka Zevnik

Knjiga Kritične perspektive v proučevanju sreče: rojstvo moderne sreče (Critical Perspectives in Happiness Research: The Birth of Modern Happiness), ki je izšla pri mednarodni založbi Springer, je provokativna raziskava izvora ideje in izkušnje sreče v zahodni kulturi. Na podlagi interdisciplinarnega pristopa, ki združuje kulturne študije, sociologijo, antropologijo, filozofijo, zgodovino in kulturno nevroznanost, avtor vpelje nov pristop v proučevanju sreče in emocij. Srečo portretira kot zgodovinsko in kulturno umeščeno idejo in izkušnjo, ki ni univerzalna temveč v svoji osnovni podobi značilna izključno za zahodni svet.

Luka Zevnik (1981) je docent na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani. V okviru doktorskega študija je deloval kot raziskovalec na Univerzi Wollongong v Avstraliji. Raziskovalno je izrazito interdisciplinarno orientiran. Njegova raziskovalna področja obsegajo študije sreče in emocij, potrošniško kulturo ter aplikativno in kulturno nevroznanost.

❖ Post-moderni izzivi transnacionalnega prava za Evropsko unijo

Izr. prof. dr. Matej Avbelj

Projekt Post-moderni izzivi transnacionalnega prava za Evropsko unijo je bil namenjen poglobljeni teoretični študiji paradigmatičnih premikov, ki jih transnacionalni nedržavni akterji v zadnjih letih prinašajo na področju prava. Projekt je dokazal, da so ti izzivi in premiki tolikšni, da lahko govorimo o zatonu modernega pojmovanja prava, ki sčasoma prerašča v post-moderni koncept. Prav ta nosilna hipoteza projekta je preverjana v delu »The case of Mr. Kadi and the modern concept of law.«, objavljenem v znanstveni monografiji v so-uredništvu Filippa Fontanellija, Giuseppa Martinica in Mateja Avblja.

Dr. Matej Avbelj je izredni profesor za evropsko pravo in dekan Fakultete za državne in evropske študije. Diplomiral je na Pravni fakulteti v Ljubljani, kot Hauser Research Scholar prvič magistriral na NYU School of Law v New Yorku, drugič na European University Institute v Firencah, kjer je tudi doktoriral s področja ustavne teorije Evropske unije. Strokovno se je izpolnjeval v Evropskem parlamentu in na Sodišču EU. Za svoje študijsko in znanstveno delo je prejel več domačih in mednarodnih štipendij. Njegova področja akademskega zanimanja in ustvarjanja so pravo EU, ustavno pravo ter teorija in filozofija prava. Na teh področjih je objavil več monografij, znanstvenih in strokovnih člankov tako doma kot v tujini.

❖ Partnerstvo mednarodnih akterjev pri oblikovanju kosovske skupščine

Izr. prof. dr. Petra Roter, doc. dr. Ana Bojinović Fenko

Članek proučuje oblikovanje, delovanje in učinke mednarodnega partnerstva raznovrstnih akterjev, imenovanega Assembly Support Initiative (ASI), ki je delovalo od leta 2001 do 2009 s ciljem pomagati kosovski družbi in politiki vzpostaviti delujoč parlament. Poleg ocene prednosti in slabosti izidov koordinacije vplivnih držav, mednarodnih vladnih organizacij, zasebnih fundacij in javnih agencij raziskava izpostavi tudi vlogo slovenskega parlamenta, ki je sodeloval v tem partnerstvu.

Petra Roter je doktorirala na Univerzi v Cambridgeu, Velika Britanija, zdaj pa je izredna profesorica za področje mednarodnih odnosov na Fakulteti za družbene vede, kjer predava dodiplomske predmete Mednarodni odnosi, Mednarodno varstvo človekovih pravic in Mednarodno varstvo manjšin ter podiplomske predmete Mednarodno upravljanje konfliktov in Raziskovalni seminar. Je koordinatorica podiplomskega programa Mednarodni odnosi, nacionalna direktorica Evropskega magistrerja človekovih pravic in demokratizacije (Benetke). Kot neodvisna strokovnjakinja sodeluje s Svetom Evrope

(je podpredsednica Svetovalnega odbora Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin) in občasno z Visokim komisarjem OVSE za narodne manjšine.

Ana Bojinović Fenko je leta 2009 doktorirala na področju mednarodnih odnosov na Univerzi v Ljubljani, Fakulteti za družbene vede. Kot docentka predava na isti instituciji na študijskih programih Evropske študije, Diplomacija in Mednarodni odnosi ter raziskuje na Centru za proučevanje mednarodnih odnosov. Leta 2012 je prejela svečano listino za mlade visokošolske učitelje za izjemne pedagoške in raziskovalne dosežke. Med letoma 2011 in 2015 je bila

nosilka treh evropskih projektov Jean Monnet Module.

❖ Razvoj in konstruktna validacija Testa osamosvajanja na prehodu v odraslost

Dr. Luka Komidar

Na podlagi teorije o prehodu v odraslost in novih modelov psihološkega osamosvajanja smo razvili prvi merski pripomoček na svetu, ki je primeren za merjenje različnih vidikov osamosvajanja v odnosu do mame in očeta (Iskanje opore, Povezanost, Zaznana motečnost, Zanašanje nase, Bojazen pred razočaranjem starša) specifično pri mladih na prehodu v odraslost. S statističnimi in vsebinskimi analizami smo pokazali, da ima Test osamosvajanja na prehodu v odraslost (TOPO) dobre merske značilnosti.

Luka Komidar je leta 2002 diplomiral in leta 2007 doktoriral na Oddelku za psihologijo, FF UL. Na Oddelku za psihologijo izvaja vaje pri nekaterih statističnih in metodoloških predmetih. Njegovi raziskovalni interesi segajo na področja kognitivne, diferencialne in razvojne psihologije, pa tudi zdravstvene psihologije in medicine. V zadnjem času se največ ukvarja s proučevanjem čustvenega odzivanja ljudi in uporabo teh odzivov pri vodenju umetnih inteligentnih sistemov in s preučevanjem individuacije v razvojnem obdobju prehoda v odraslost. Od leta 2012 je glavni in odgovorni urednik slovenske znanstveno-strokovne revije

Psihološka obzorja.

HUMANISTIKA

❖ Adam in Eva sta še vedno v raju

Predstavitev knjige: Kulturni genom : prostor in njegovi ideogrami mitične zgodbe

Prof. dr. Andrej Pleterski

Raziskava povezuje pisne, slikovne, arheološke, folkloristične in jezikoslovne vire, da sestavi razvoj starodavnih predstav o delovanju sil narave. Prikaže, kako so te predstave vplivale na način življenja in prispevale k prepričanju ljudi, da lahko vplivajo na delovanje sil narave. Za to so razvili sistem magičnih dejanj, besedil, risb, prostorov in koledarskih datumov. Med drugim so ljudje postavili v pokrajino vrsto magičnih ideogramov, med katerimi živimo še

Doktorati: zgodovina 1985, arheologija 2003, etnologija 2014; redni profesor za področje arheologije 2012, vse na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Zaposlen na Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU, Inštitut za arheologijo. Tam znanstveni svetnik 1995. Kot štipendist ustanove Alexander von Humboldt je bil 1991 na Institut für Vor- und Frühgeschichte und Provinzialrömische Archäologie univerze v Münchnu. V poletnem semestru 2002 je bil gostujoči profesor na Institut für Ur- und Frühgeschichte univerze na Dunaju.

❖ Izvajanje različnih poti razvoja družinskega kmetovanja

Izr. prof. dr. Dušanka Knežević Hočevar

Ob mednarodnem letu družinskega kmetovanja avtorice in avtorji Antropoloških zvezkov na vabilo gostujoče urednice kritično razpravljajo o praksah izvajanja različno zamišljenih poti njegovega razvoja po svetu. Njihove večletne terenske študije presojuje tako spregledane lokalne kontekste tehnično zamišljenih modelov stopnjevanja proizvodnje prehrane, kontrastne odzive (od prilagoditve do upora) na pritiske globalnega kmetijstva, vključevanje v alternativne lokalne prehranske mreže, spreminjanje delovnih in spolnih identitet na družinskih kmetijah, motive za preusmeritev v ekološko kmetovanje kot tudi prakse akademskega prenosa znanja v kmetijsko prakso.

Antropologinja dr. Duška Knežević Hočevar v zadnjem desetletju preučuje zamišljanja in doživljanja razvojnih strategij na družinskih kmetijah, prenos znanja v kmetijsko prakso ter sorodne vsebine. V tem obdobju je sodelovala v številnih nacionalnih in evropskih raziskovalnih projektih in napisala dve znanstveni monografiji o družinskem kmetovanju (2010, 2013). Po zgledu številnih dejavnosti v kontekstu mednarodnega leta

družinskega kmetovanja je v letu 2014 uredila posebno številko Antropoloških zvezkov z naslovom »Izvajanje različnih poti razvoja družinskega kmetovanja«.

❖ Pomen subjektivnih izkušenj in osebnih zgodb za razumevanje migracij v preteklosti in danes

Predstavitev knjige: Going Places: zgodbe slovenskih migrantk

Izr. prof. dr. Mirjam Milharčič Hladnik in dr. Jernej Mlekuž

Knjiga pripoveduje trans-nacionalno emocionalno pripoved o stoletju slovenskih ženskih migracij na različne konce sveta: v Ameriko, Egipt, Italijo, Argentino, Romunijo, Belgijo. Predstavlja subjektivne migracijske izkušnje žensk kot izkušnje izgubljenih, spremenjenih, preoblikovanih osebnih, poklicnih, etničnih in spolnih identitet. Pripoved je sestavljena iz osebnih in družinskih korespondenc; iz intimnih pripovedi in izpovedi; iz osebnih dnevnikov in fotografij.

Prof. dr. Mirjam Milharčič Hladnik, znanstvena svetnica na Inštitutu za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU in izredna profesorica na Univerzi v Novi Gorici. Sociologinja kulture, ki se ukvarja s sociologijo izobraževanja in migracijskimi ter ženskimi študijami. V okviru migracijskih študij jo zanimajo narativni in avto/biografski metodološki pristopi, od ustne zgodovine do analiz družinskih migrantskih korespondenc in migrantskih avto/biografskih tekstov ter pričevanj.

Dr. Jernej Mlekuž, znanstveni sodelavec na Inštitutu za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, se raziskovalno posveča teoriji in metodologiji migracijskih študij ter družbene geografije, družbeni prostorskosti, medijskim študijam, kulturnim vidikom migracijskih procesov, materialni kulturi, epistemološkem vprašanju družboslovnih znanosti, epifenomenom in rečnim pretokom. O vsem tem je napisal več znanstvenih člankov, uredil ali souredil več knjig in se pod dve kot avtor tudi podpisal.

❖ Konstruktivizem in Kosovel

Prof. dr. Janez Vrečko

Monografija se loteva enega najtežjih problemov v slovenski literarni zgodovini: pojasniti številna doslej neinterpretirana mesta v Kosovelovih *Dnevnikih*, pesmih in korespondenci, ki jih je literarna veda puščala ob strani, in najde ključ do rešitve enega najbolj zapletenih sporov v slovenski literarni zgodovini ter ga uspešno uporabi pri razumevanju Kosovelovih konsov. Ti so po 85 letih od nastanka končno doživeli ustrezno branje in ovrednotenje, Kosovel pa je z njimi postal pomembno ime evropskega literarnega konstruktivizma.

Dr. Janez Vrečko je redni profesor na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo Filozofske fakultete UL. Objavil je preko 300 člankov o slovenski avantgardi, grškem epu in tragediji ter temeljnih literarnih pojmih, kot so mimesis, katarza in inspiracija. Predaval je na številnih univerzah po Evropi. Njegovo obširno monografijo o pesniku Srečku Kosovelu je ARRS prepoznala kot izjemni dosežek slovenskih znanstvenikov, zanj pa je 2014 prejel Zoisovo priznanje za pomembne znanstvene dosežke v primerjalni književnosti in literarni teoriji.

❖ Biblični odmevi v postmodernej misli

Izr. prof. dr. Branko Klun

Ali se v sodobni filozofski misli dovrši moderni razsvetljenski projekt preseganja in odprave religije? Pričujoča monografija dokazuje nasprotno in se vključuje v kontekst novejših raziskav, ki govorijo o vračanju religije. Avtor se osredotoči na nekatere vplivne postmoderne filozofe in razkriva, na kakšen način v njihovo misel vstopajo elementi in miselne strukture, ki prihajajo iz judovsko-krščanskega izročila. Ugotovitve predstavljajo svojevrsten izziv tako za sekularno kot za teološko misel.

Izr. prof. dr. Branko Klun (*1968) je po študiju filozofije in teologije v Ljubljani, Rimu in na Dunaju dosegel doktorat iz filozofije na Dunaju (1999). Raziskovalno se je izpopolnjeval v Parizu (Nanterre). Od 2002 je visokošolski učitelj za filozofijo in raziskovalec na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani. Tesno je vpet v mednarodno akademsko okolje in je kot vabljeni predavatelj gostoval na univerzah v Gradcu, Regensburgu, Toulousu in na Dunaju.